

Нилбар Гюреш: В едно тяло има безкрайни роли

от Владия Михайлова - 09/12/2015

Нилбар Гюреш. Автопортрет. Всички права запазени.

Нилбар Гюреш е родена в Истанбул през 1977 г. Завършила е бакалавърска степен по рисуване и изящни искусства в университета „Мармара“ в Истанбул и магистърска степен в Академията по изящни искусства във Виена. Участва в редица изложби. Живее и работи във Виена и в Истанбул.

Нилбар Гюреш участва със свои творби в тазгодишния София куиър форум.

Твоите работи са предимно свързани с ежедневните пространства и ситуации. Те показват конкретни, скрити истории посредством определени детайли и фрагменти. В този смисъл изглежда, че очевидно те занимава повече работата с „крежките“, а не с мощните, силни съдържания. Какъв е потенциалът на този подход от твоя гледна точка?

Струва ми се, че се опитвам да привлека вниманието на хората към неща и мисли, които са част от ежедневието и въприетите норми, за да ги поставят под съмнение. Някои неща принадлежат на определени места и ситуации и когато ги преместя, внезапно се превръщат в нещо различно, нещо друго. Мисля, че е добре да се напомня на хората, че нещата биха могли и да се огъват, да са подвижни и еластични, като по този начин те биха разширили нашите хоризонти.

Ти като че ли непрестанно се движиш между реалните и свръхестествените възможности на образите. Има ли такъв аспект в работите ти? – Образите са неподвижни, но винаги има някакъв изразителен и подчертан жест – движение, поглед, стойка...

Заемам се с очаквания образ, като експериментирам с инструментите, актьорите и ги раздвижвам в перформативни пози. Образите като цяло не са напълно неподвижни, възможни са и някои случайности по време на снимките; така че те не са изцяло мои творения.

Важен ли е за теб сюрреалистичният аспект на образите и защо?

Това е фикция, която се самозарежда – от мечтите, подсъзнанието, абсурдността, рисуваните образи; вярно е, че има зрънца сюрреализъм в това. Ако възприемаме нашия живот в действителността, на която ни учат, за мен е достатъчно оправдано да изградя алтернативни реалности чрез образи, противопоставящи се на тази общоустановена действителност.

Съществуват ли нишки, теми, които чувстваш, че са твои, лични и непрекъснато преосмисляш?

Нишките в моята тематика са свързани с детството ми и настоящето. Моето обкръжение винаги ми е въздействало и все още ми влияе много. Акцентите най-често са върху правата на човека, правата на жените, желания с разнообразни ориентации, идентичност, въпроси на малцинствата, сексуалното

желание и свързаните с него права; а понякога чувам някоя песен, която ме свързва с емоция или направо с образ.

В работите ти образът на жената е в повечето случаи двойствен и някак разполовен, дори фрагментиран. Откъде идва това?

В повечето от моите образи на жени се занимавам със самите тях и с джендър ролите им в обществото. Бихме могли да разпознаем безкрайни роли в едно тяло, заредени с частици от световите на други хора. Необходимостта да се оцелява сред тези роли превръща образа на жените в странна картина. Мисля, че оттам произхожда фрагментираността; слоевете на нашите образи.

Тя (дуалността) присъства ли и в собствения ти живот и как я разбираш лично ти; родена си в Турция, но от дълго време живееш във Виена?

Аз съм родена в Турция и имам кюрдски, алевитски корени. Въпреки това, не помня някога да съм се отъждествявала с групи, идеологии или националности; мога обаче да разкажа доста за диференцирането между хората в Австрия или в Турция въз основа на произхода им. Това е дискриминация съчетана със странен микс от ксенофобия, расизъм, екзотика, фашизъм и т.н. Аз съм признат творец, живея повече от 15 години във Виена, но в публичното пространство усещането е по-различно. Не се изненадвайте, ако някой сервитьор ви отпрати граматична забележка за немския ви, докато поръчвате чаша кафе или ако видите хора, раздаващи нацистки списания на преминаващи, които имат „вид на истински австрийци“. Това е Виена.

Времето и пространството винаги са съществена част от работите ти. Тематиката, с която се занимаваш, включва ли и поглед върху поколенията?

ОТКЪСИ ОТ КНИГАТА на Нилбар Гюреш „Кой е субектът?“ (Who is the subject?)

От предговора:

Множеството от гласове, събрани в тази монография отразява разнообразието на материали, теми и гледни точки, които Нилбар Гюреш влага в работата си. Диапазонът от литературни формати – мемоари, есе, извадки – има за цел да сближи това многообразие.

Серията Çirçir (Чърчър), 2010

Нилбар Гюреш обявява война на установените отношения между половете чрез игра, в която оръжията варират от шевни игли до боксови ръкавици. В рисунки, колажи, перформанси, видео работи и фотографии тя подчертава нормите на преобладаващата част от обществото, като ги противопоставя на хибридизирани разигравания на женската идентичност. По

Поколенията и класовите различия определено присъстват като основни теми в моите образи. По време на фото сесиите, които правя, вече многократно се получават много интересни дискусии между жените, които остават зад сцената. Аз работя с мое собствено обкръжение, с приятели, хора от различни социални прослойки, имащи различна сексуална ориентация и професионален опит. Чрез тези дискусии разбрах колко е важно взаимодействието на различни култури. Мисля, че това доказва и успеха на неотдавнашните протести по целия свят; никога фрагментацията не означава по-голяма мощ.

Странно е, че фигурите на жените са поставени основно във вътрешността на къщата, нейното противоположно пространство обаче не е площада, работното място, пазара, а пътищата, хълмовете, полята. Изглежда сякаш заменяш противостоеното обществено – лично, като изследваш отношенията между затворено и отворено; скрито и изложено; покрито – открито. Би ли казала нещо повече за културните аспекти на тези опозиции?

Предполагам, че това са местата, където съм забелязала, че жените стоят и прекарват най-много време. Жените прекарват много време в обкръжението на жени. Те обикновено се срещат в закрити помещения или се опитват да се откъснат от обичайното си ежедневие сред природата. Природата играе важна роля не само за мен, но и като фон. Тя е естествена, без сцени, поставени от човека – само тези, които аз реша да разположа или за които мечтая или имам желание да разговарям.

Кое е би определила като културно специфично и което като по-широко и общовалидно що се касае до проблемите с правата на жените?

Културите биват потискани предимно от монотеистични религии, които са враждебни към жените и изобщо към човека. Мисля, че това е често срещано сред различните култури, без значение за коя точно монотеистична религия говорим. Разбира се, въпросът опира също и до локалната политика, географски дадености и т.н. Когато

такъв начин, художничката отправя предизвикателство срещу възраждането на традиционните модели за подражание в Турция, но и срещу страха на Запада от ислямските символи, който авторката разглежда преди всичко като оръжие в ръцете на ксенофобски партии. Серията от фотографии, озаглавена *Çirçır* (2010) е създадена за Шесто берлинско биенале в един дом в покрайнините на Истанбул, принадлежал някога на роднини на Гюреш. Като обиталище със специфична атмосфера, този дом представлявал своеобразен микрокосмос на обществените структури, тъй като се очаквало скоро да бъде опразнен, за да се стартира строителството на тунел. По тези места урбанизацията е нееднозначна. Жилището обичайно се разделя между синовете, но чрез частично изплащане дъщерите имат възможност да се отделят от семейството. Заедно с жени, произхождащи от много различни културни среди, с различна сексуална ориентация и образователни стандарти, Гюреш обитава временно територия, принадлежала някога на мъжете. Съвместната игра пред камерата позволява точно премерване на пространството, в което е възможно движението на идентичности, на представите за „свой“ и „чужд“, както и културното оформяне на образите. Фотографиите свидетелстват за уважение и

говорим за локалното, честно казано се чувствам задължена да бъда по-конкретна, а знам, че ще излезем извън формата на това интервю.

Често те представят като „куиър” художничка. Какво означава „куиър” за теб?

Чувствам затруднение да говоря описателно за себе си, надявам се че това дава отговор и на двата въпроса?

доверие и представляват силен пример за солидарност на фона на много по-обхватна социална трансформация.

Коля Райхарт

ЛИЦЕНЗ: CC BY-ND Creative commons: признание, без производни
Можете да разпространявате този текст свободно, ако посочите автора по обичайния начин и на обичайното за носителя място; не се разрешават промени.

Владия Михайлова

Владия Михайлова е куратор и културолог. Тя ръководи програмите за съвременно изкуство в галерия „Васка Емануилова”, филиал на Софийска градска художествена галерия. Интересува се от културна история, съвременно изкуство, социалния, политически и образователен аспект на институциите за изкуство. Михайлова е сътрудничела като куратор на проекти на художници за публичното пространство, на само-институционализиращи се платформи, образователни инициативи и др. Тя е куратор на София куйър форум 2015 – Сладък съюз.

© 2015. Marginalia.

Ако не е упоменато друго, всички права запазени.